

Typfall: Jan-Erik 67 år - LUTS

Termin: 8

Tema: NME

Ansvarig för fallet: Henrik Ugge

Ingress:

Jan-Erik är 67 år och har i bakgrunden en tablettbehandlad typ 2-diabetes samt ett NOAK-behandlat förmaksflimmer. Han söker vårdcentralen för långvariga miktionsbesvär vilka försämrats sista tiden.

Lärandemål relaterat till fallet:

förklara epidemiologi, patogenes, symtomatologi, diagnostik, differentialdiagnostik, behandling och prevention vid vanliga sjukdomar/tillstånd samt mindre vanliga, men principiellt viktiga, sjukdomar/tillstånd inom ramen för tema Neuro-rörelse och tema Nutrition, Metabolism och Elimination.

Symptomatologi och diagnostiska fynd (S4)

- Vattenkastningsbesvär

Vanliga sjukdomar/tillstånd (S4 om inget annat anges)

- Avflödes hinder nedre urinvägar
- LUTS inklusive godartad prostataförstoring
- Urologiska tumörsjukdomar (S3)
 - Prostatacancer

Diagnostiska metoder (S4)

Laboratoriemedicin

- Tumörmarkörer

förklara behandlingsprinciper för vanligt förekommande, samt mindre vanliga men principiellt viktiga läkemedel inom ramen för tema Neuro-rörelse och tema Nutrition, Metabolism och Elimination

Temaspecifika läkemedelsgrupper NME

- läkemedel mot inkontinens och för kontroll av miktionsfrekvens
- läkemedel vid LUTS och godartad prostataförstoring

Symtom och eventuella diagnoser som fallet berör och som bör diskuteras:

Fallet berör kroniska LUTS-besvär och urinretention, och kan uppmuntra studenterna att diskutera:

- Utredning vid LUTS-besvär och prostataförstoring
- Värdering av PSA-prov som en del i LUTS-utredning hos män
- Medikamentell och kirurgisk behandling av godartad prostataförstoring

Handledarversion

- Behandling av akut urinretention

Specifika frågor att diskutera till del 2:

- Hur värderar vi resultaten från enkäter och undersökningar? Vilken handläggning föreslås?
- Hur skulle bedömningen och handläggningen ha förändrats om:
 - Patienten hade haft 350 ml i residualurin?
 - Patienten hade bejakat makroskopisk hematuri?
 - Patienten hade tecken till en urinvägsinfektion på urinsticka?
 - PSA-värdet var 2 µmol/L eller om det var 25 µmol/L?
 - Om patienten i stället var 85 år gammal?

Specifika frågor att diskutera till del 3:

- Hur värderar man sannolikheten för kliniskt signifikant prostatacancer?
- Hur skulle man följa upp patientens PSA-värde
- Finns alternativa utredningsgångar som hade kunnat användas?
- Vilka behandlingsalternativ finns för symtomlindring av LUTS-besvär?

Specifika frågor att diskutera till del 4:

- Vilka alternativ finns om det hade varit svårt att sätta kateter?
- Vilka kliniska parametrar är av betydelse när man bedömer en akut urinretention? Vilka tillstånd är det viktigt att värdera i samband med urinretention?
- Vilka behandlingar kan vara aktuella för Jan-Erik när katetern senare inte kan avvecklas?
- Vilka grundtillstånd eller faktorer hos patienten bör beaktas i beslut kring sådan behandling?